

Nové jízdní řády platí od 14. prosince 2014

10. 12. 2014 16:25

Od neděle 14. prosince vejdou v platnost nové jízdní řády v rámci celostátní změny. Co tyto změny přinesou cestujícím v Libereckém kraji?

A jaký vlastně byl uplynulý rok?

Odpovědi přinášíme ve stručné tiskové zprávě. Kompletní souhrn změn je uveden na webu www.iidol.cz, v sekci Jízdní řády/Připravované změny.

Jízdní řády je možné, tak jako v minulých letech, zakoupit v knižní podobě. Vydávány jsou pro oblasti Českolipsko, Liberecko a Jablonecko+Semilsko. Prodejní cena je 40,- Kč a k zakoupení jsou v informačních centrech dopravců a vybraných měst, ale také přímo v autobusech u řidiče či u některých prodejců knih.

Letos bylo vydáno celkem 6 000 ks ve zmíněných 3 regionálních mutacích, proto neváhejte se zakoupením, pokud stále preferujete tištěnou formu před online jízdními řády na webu a v mobilu.

Ohlédnutí za rokem 2014

Využití veřejné dopravy

V posledních letech se v Libereckém kraji daří držet počet cestujících na stabilní úrovni. Je však patrný trend, kdy počet cestujících mírně roste v okolí větších měst a průmyslových zón, naopak jejich počet klesá v oblastech s řidším osídlením, které je vzdáleno od míst s vyšší koncentrací nabídky pracovních pozic. Rok 2014 byl také ovlivněn slabší zimou, což bylo vidět například na lince z Liberce na Bedřichov, kde v porovnání let 2013 a 2014 došlo k poklesu cestujících o 39%. Ani tento výkyv však celkový počet cestujících dramaticky neovlivnil a počet cestujících stále mírně vzrůstá.

Mezi nejvytíženější patří tradičně linky do průmyslové zóny v Liberci. Denní počet cestujících dosahuje hodnoty až 1 793 cestujících za den (průměrně 39 cestujících na spoj). Nejvyšším zaznamenaným maximem na těchto linkách v roce 2014 bylo 69 cestujících ve spoji 669/12 (návoz na ranní směnu ze Sulikowa (PL), Bulovky a Frýdlantu dne 20.5.2014 v Mníšku před Libercem). Obdobná maxima byla dosahována na lince 530740 z průmyslové zóny JIH do Tanvaldu a to v úseku Liberec – Jablonec nad Nisou.

Integrovaný dopravní systém IDOL

Integrovaný dopravní systém IDOL byl spuštěn v roce 2010 a stále patří k jedněm z nepropracovanějších v ČR, proto byl v roce 2012 oceněn jako nejkomplexnější v republice v rámci studie VŠ Praha a Mastercard.

Jeho primárním cílem je zvýšit atraktivitu veřejné dopravy tím, že na první místo staví potřeby cestujících. Které jsou řešeny v rámci finančních možností Libereckého kraje. KORID LK provádí pravidelné vyhodnocování, do jaké míry se nabídka přepravních služeb Libereckého kraje potkala s poptávkou cestujících a zdali změny, které se každoročně připraví, jsou akceptovány a mají pozitivní dopad do využití veřejné dopravy.

Liberecký kraj není osamoceným ostrovem v moři a některé změny jsou iniciovány potřebou rozbourat hranice, které vznikly buď historicky z dob územněsprávního rozdělení a organizace veřejné dopravy po okresech, nebo naopak nově vznikající rozdělením dřívějších krajů na nové krajské uspořádání. Výsledkem je nejen zavedení nových mezikrajských páteřních linek, ale i expanze území IDS IDOL i za hranice Libereckého kraje.

Projekt poptávkové dopravy

Od prosince 2012 funguje v Libereckém kraji systém poptávkové dopravy, který umožňuje operativně přizpůsobit nabídku veřejné dopravy aktuální poptávce cestujících. Díky tomuto systému je možné udržet nabídku veřejné dopravy v místech, kde je reálná poptávka velmi nízká nebo dokonce nepravidelná. V období JŘ 2013/14 bylo do systému zařazeno cca 0,7 % z celkového objemu dopravních výkonů v kraji, z čehož cca 52 % výkonů bylo ušetřeno. Cílem nebylo dosažení významných finančních úspor (ty dosáhly výše cca jednoho milionu korun), ale vyšší efektivita dopravy a také způsob, jak nabídku veřejné dopravy mírně rozšířit. Nově došlo k navýšení možnosti dopravy např. v obcích Proseč pod Ještědem, Bílá, v Holenicích nebo v místních částech města Hrádek n. Nisou (Oldřichov na Hranicích, Loučná) či v Rokytnici n. Jiz. na Horní Domky. Další informace k tomuto systému jsou k dispozici na webu www.iidol.cz, v sekci Jízdní řády/Radiobus-Radiostop.

Controlling kvality veřejné dopravy (Mystery shopping)

V rámci kontroly kvality provádí KORID LK tzv. Mystery shopping (metoda fiktivního cestujícího) bylo zkontrolováno zhruba 1 100 spojů. Během jízd bylo zaznamenáno přibližně 60 neshod, z čehož 31 bylo závažných (ztráta přípoje, příliš velký náskok spoje atp.).

Opravy pozemních komunikací a související objížďky

Podobně jako v minulých letech i letošní rok byl z pohledu veřejné dopravy poznamenán opravami pozemních komunikací, s čímž souviselo velké množství objížďek. Přestože cestující měli pro tento stav pochopení, jejich nespokojenost s komplikacemi byla během našich kontrolních jízd pozorovatelná. I v příštím roce lze předpokládat další opravy pozemních komunikací i železničních tratí (viz dále), proto nabádáme cestující k větší obezřetnosti. Aktuální informace o výlukách a objížďkách je možné sledovat na www.iidol.cz.

Opravy a rekonstrukce železničních tratí

Cestující jistě zaznamenali, že v roce 2014 probíhaly významné opravy na tratích z Liberce do Jablonného a také mezi Jabloncem nad Nisou a Tanvaldem. V prvním případě šlo o opravu povodněmi poničené tratě, ve druhém případě jde o krajem dlouho požadovanou rekonstrukci trati, která by měla přinést zlepšení technického stavu trati a zkrácení mezistaničních jízdních dob, což v konečném důsledku umožní zavedení intervalu jízdy vlaků 30 minut ve špičkách a 60 minut v sedle. K tomu je však zapotřebí ještě dalších stavebních prací i v r. 2015.

Trendy ve srovnání 2011 – 2012 – 2013 – 2014

Veřejná doprava v Libereckém kraji provozuje svoje Zúčtovací centrum IDOL, které eviduje veškeré platby za jízdné i dopravní výkony uskutečněné dopravci v rámci IDOL. Zúčtovací centrum IDOL funguje od roku 2011 a nabízí srovnání jednotlivých let v časových řadách. Z nich vyplývají tyto trendy:

Tržby v systému IDOL a počet cestujících (jízdy)

V meziročním nárůstu vzrostly tržby na linkách IDOL v průměru o 6% a pokračuje tak trend z posledních let. Největší nárůst tržeb je v jednotlivém jízdém.

V meziročním nárůstu počtu cestujících se jedná o 2,5% nárůst cestujících ve vozidlech veřejné dopravy. Rozdíl v procentuálním nárůstu mezi počtem cestujících a tržbami se skrývá v plošném zdražení tarifu v druhé polovině roku 2013.

Příslibem je výrazný nárůst obou veličin především v poprázdňinových měsících roku 2014.

Způsob placení

Pro dopravce i objednatele je žádoucí, aby cestující používali elektronickou formu jízdého. K tomu je postaven i ceník, který na elektronické jednotlivé jízdné poskytuje přibližně 10% slevu. A umožňuje přestupy v rámci příměstské dopravy i do MHD. Podíl jízd hrazených bezhotovostně (elektronické časové jízdné, elektronická jednotlivá jízdenka) v celkovém objemu jízd po každoročních nárůstech v předchozích letech začal stagnovat na 60%, pravděpodobně se vyčerpal potenciál cestujících ochotných hradit z elektronické peněženky. Zajímavostí je, že podíly se diametrálně liší v jednotlivých regionech a např. liberecko-jablonecká aglomerace (75:35) má obrácený podíl než Českolipsko (35:75).

Druhy jízdného

Oproti předchozím letům, kdy všechny kategorie jízdného měly vzrůstající charakter, stagnuje v letošním roce prodej časových předplatních kupónů (7, 30, 90 dní). Vzhledem k tomu, že tržba z tohoto druhu jízdného má stále několikaprocentní nárůst, bude stagnace ovlivněna jednak zdražením v průběhu roku 2013 a přesunem segmentu cestujících k delším dojíždějícím relacím. Celkový počet prodaných jednotlivých jízdenek (hotovostních i elektronických) stoupl meziročně o 3% a přičinil se o stále vzestupný trend užití veřejné dopravy v Libereckém kraji.

Celosíťové kupóny (pro celý Liberecký kraj)

Tento tarifní produkt je platný od roku 2012 ve variantě R365+ (celosíťový klouzavý roční za 10 000 Kč) a Senior Pas (pro cestující na 70 let věku na jeden kalendářní rok za 500 Kč).

R365+ jako nejdražší tarifní produkt má stoupající využití a v současné době ho využívá necelých 200 cestujících. Poskytuje výhodnější cenu již při dojíždění veřejnou dopravou nad 35 – 38 km (nepočítaje v to využití v osobním čase) a hlavními uživateli jsou dojíždějící pracující do průmyslových zón v Liberci a do Mladé Boleslavi, která je též zahrnuta do území IDOL.

Senior Pas i přes loňské zdražení (prakticky ze 100 na 500 Kč) si udržel svoji klientelu okolo 6,5 tisíce držitelů. Je zajímavé (a souvisí to i s demografickým vývojem a s rostoucí aktivitou seniorů), že počet uskutečněných jízd i jejich průměrná délka rok od roku stoupají, což na jednu stranu znamená vyšší dotaci Libereckého kraje tomuto segmentu, na druhou stranu je velmi adresnou cílenou podporou.

Statistické Průměry na den či km (2014)

Průměrné tržby na 1 km v příměstské autobusové dopravě: **12,8 Kč/km**

Průměrný počet cestujících za den na železnici: **24 745**

Průměrný počet cestujících za den v PAD: **45 017**

Co přinese rok 2015?

V železniční dopravě nedochází ke změně koncepce, ale mezi významné změny patří plné obnovení provozu na trati 086 mezi Libercem a Jablonným v Podještědí. Ke změně dojde také na trati 089 v relaci Liberec – Hrádek nad Nisou – Zittau, kde na základě výběrového řízení bude provozovat spěšné vlaky z Liberce do Drážďan společnost Vogtlandbahn. A protože počet těchto spěšných vlaků bude rozšířen na 5 párů, dojde k časovým posunům i u osobních vlaků Trilex mezi Libercem a Varnsdorfem. Na ostatních tratích je koncepce i rozsah dopravy stabilní a nejsou připravovány žádné významné změny.

V rámci autobusové dopravy dochází v letošním roce k většímu množství změn na celém území Libereckého kraje vč. přesahů do krajů sousedních (viz níže).

Podstatným faktorem změn je změna smluvních parametrů mezi objednatelem a dopravci, kdy se výše kompenzace, kterou Liberecký kraj proplácí dopravcům za dopravní výkony, nově vypočítává jako součet tzv. fixních a variabilních nákladů. (I nadále se od těchto nákladů budou odečítat tržby z jízdného.) V rámci přípravy nových jízdních řádů se tak pozitivně projeví návrhy vedoucí k efektivitě provozu. Jednou ze změn, které občané jistě poznají, bude postupné nasazování menších vozidel na spoje, kde pravidelně jezdí menší počet cestujících.

Koncepce páteřních (inter-regionálních) linek

Mezi nejvýznamnější změny patří vytvoření sítě inter-regionálních linek doplňujících síť páteřní železniční dopravy v relacích:

Liberec – Nový Bor (linky 440 a 940, v pracovní dny každou hodinu, o víkendu každé dvě hodiny)

Četnější rozsah spojení Liberce a obcí Novoborska vznikne od 14. prosince prodloužením regionálních zastávkových spojů, dosud provozovaných z Nového Boru jen do Jablonného v Podještědí, případně jejich sloučením s jinými regionálními spoji (např. Rynoltice – Liberec). Toto spojení bude doplněno i několika rychlými spoji z Liberce do Nového Boru, popř. Kamenického Šenova nebo České Kamenice a opačně. Cílem úprav je zajištění dopravy na směny do Liberce i ze vzdálenějších míst kraje a rovnoměrné rozložení nabídky spojení v průběhu celého dne.

Liberec – Turnov – Jičín (linka 350) a Liberec – Turnov – Lomnice n. Pop. (linka 550)

Linky 350 a 550 se v úseku Liberec – Turnov budou vzájemně doplňovat, v pracovní dny tak vznikne rychlé spojení Liberce a Turnova po rychlostní komunikaci R35.

Vybrané spoje těchto linek budou v časech dopravy na směny a ze směn zajíždět do průmyslové zóny v Ohrazenicích (linka 350 ze směru Jičín, linka 550 ze směru Liberec), resp. na Vesecko (linka 550 ze směru Lomnice n. Pop.).

Na terminálu v Turnově bude možné využít přestupů na MHD, případně na další regionální autobusové linky.

Linka 550 bude ve Stružinci navazovat na linku do Semil.

Liberec – Jablonec n. Nis. – Semily – Jilemnice (linka 960)

Toto spojení vzniká z původní linky 560 (do Semil, resp. do Lomnice). Nově však autobus ze Semil pojedou do Jilemnice. Linku budou provozovat společně tři dopravci: BusLine, ČSAD Liberec a OSNADO zajišťující jeden pár spojů až do Trutnova. V provozu bude v pracovní dny v cca dvouhodinovém intervalu zkráceném na 60 minut v úseku Semily – Jilemnice. O víkendu bude linka v provozu jen v úseku Semily – Jilemnice a bude navazovat na vlaky z/do Liberce a ve vybraných časech i na autobusy z/do Jičína.

Semily – Lomnice n. Pop. – Jičín (linky 501 a 585)

Linka 501 vznikne sloučením dvou dnešních autobusových linek, mezi kterými se přestupuje v Lomnici. A právě přestupy v této relaci budou novými možnostmi přímých spojů omezeny. Vznikne tak možnost pravidelného přímého spojení každou hodinu v pracovní dny, ve špičkách po 30 minutách. O víkendu pojedou nově tři páry spojů z Lomnice až do Semil.

Regionální linky

Na koncepci páteřních linek navazují i dílčí změny linek regionálních.

Oblast Podještědí

Na příměstských relacích Liberec – Dlouhý Most – Hodkovice či Liberec – Světlá p. J. pojedou autobusy až na výjimky v pravidelných intervalech, a to v pracovní den každou hodinu (s doplněním o další posilové spoje ve špičkách), o víkendu každé dvě hodiny. Spolu s tím dochází i k mírnému navýšení počtu spojení z Liberce do Českého Dubu (jak přes Hodkovice, tak i přes Světlou pod Ještědem) a z Liberce do Osečné a Stráže pod Ralskem. Některé stávající spoje proto pojedou v pozměněných časových polohách.

Oblast Turnovsko

Na Turnovsku dojde k úpravám časových poloh především v souvislosti s dopravou do průmyslových zón v okolí města. Cílem je vytvoření možnosti dopravy na tři osmihodinové směny z celého okolí, proto budou odstraněna některá historická omezení u večerních spojů, které dosud jezdily jen v lichých týdnech.

Přestupy mezi regionálními linkami a linkami zajišťujícími do průmyslových zón Vesecko, Ohrazenice či Příšovice bude možný vždy „v půlu“ na terminálu.

Úpravy na Železnobrodsku

Novinkou v jízdním řádu 2014/15 bude plné zprovoznění dopravy na terminálu v Železném Brodu, kam bude zajiždět většina spojů regionální a zčásti i dálkové dopravy. Vznikne tak mnoho nových návazností mezi autobusovou a železniční dopravou.

Nové možnosti spojení v mikroregionu jizerské podhůří

K rozšíření dopravy v rámci jejího zefektivnění dochází i v Jizerském podhůří na Liberecku, kde bude nově v provozu minibus svázející obyvatele Fojtky a Oldřichova v Hájích k návazným autobusovým i železničním spojům v Mníšku.

Ke zlepšení v oblasti bezpečnosti dojde i v relaci Chrastava – Frýdlantsko, kde cestující budou moci přestupovat v nové zastávce Nová Ves, křižovatka.

Za turistikou i o víkendu

Mezi novinky v rámci turistické dopravy patří např. zavedení přímé linky z Liberce do Špindlerova Mlýna (každý víkend ráno tam a v podvečer zpět), nebo propojení oblasti Rokytnicka se Semilskem atraktivní lokalitou kolem Bozkovských dolomitových jeskyní. Jizerské hory i Krkonoše tak budou pro obyvatele Libereckého kraje lépe dostupné i veřejnou dopravou. Také oblasti Českého ráje budou rovněž lépe dostupné veřejnou dopravou – nové sobotní spoje jsou celoročně vedeny přes Všeň na Vyskeř (doplňují tak stávající nabídku nedělních spojů). V letní sezóně pak bude možné cestovat autobusem i do Klokočských skal a Besedického skalního bludiště na lince 864 mezi Turnovem a Železným Brodem. Liberecký kraj i nadále počítá s finanční podporou sezónní cyklobusové dopravy v oblasti Krkonoš, Českého ráje, Jizerských i Lužických hor.

Objíždkové a vylukové jízdní řády

I v roce 2015 se cestující musí připravit, že na některých autobusových i železničních linkách budou část roku platit vylukové jízdní řády. Krom oprav pozemních komunikací a mostů se připravuje také realizace dlouhodobě očekávaných projektů, mezi něž patří pokračující rekonstrukce tratě Liberec – Tanvald nebo další úpravy trati mezi Českou Lípou a Libercem včetně samotného nádraží v České Lípě. V první polovině roku by měla být dokončena též oprava tramvajové trati z Liberce do Jablonce n. Nisou. Dlouhodobá výluka je naplánována i na trati z Liberce do Staré Paky. Začít by rovněž měla rekonstrukce silnice I/14 mezi Libercem a Jabloncem n. Nis., která se dotkne jedné z nejvytíženějších autobusových linek v Libereckém kraji (č. 141 Liberec – Jablonec n. Nis.). Další významnou stavbou v roce 2015, která se dotkne autobusové dopravy, je rekonstrukce mostu přes Jizeru v Železném Brodě. Přehled o všech aktuálních výlukách v železniční i autobusové dopravě získáte na webu www.iidol.cz.

Co nabízí tarif IDOL?

V tarifu IDOL se pro rok 2015 nic podstatného nemění, proto jen drobné shrnutí

Tarifní nabídky pro pravidelné cestující

Cestujícím, kteří pravidelně dojíždějí do zaměstnání, do školy či z jakýchkoliv jiných důvodů, doporučujeme zakoupení časových jízdenek na osobní kartu Opuscard. Jízdenky jsou vydávány pro všechny relace ve verzi na 7, 30 nebo 90 dní. Dále zde existují možnosti výhodných ročních síťových jízdenek s platností po celém Libereckém kraji (za 10 000 Kč, pro seniory nad 70 let roční za 500 Kč).

Tarifní nabídky pro nepravidelné cestující

Pro nepravidelné cestující je určena elektronická peněženka na kartě Opuscard (přenosná i osobní). Elektronické jízdné je přibližně o 10% levnější v porovnání s papírovou jízdenkou placenou v hotovosti. Navíc elektronické jízdenky jsou přestupní nejen v rámci autobusové dopravy, ale i mezi autobusy a vlaky, dokonce platí i přestup z příměstské dopravy na MHD a naopak.

Nabídky turistických jízdenek

Liberecký kraj je atraktivním turistickým regionem. Své vyžití naleznou turisté v každém ročním období. Veřejná doprava nabízí možnosti jak tento kraj poznat a využívat přitom vlaky, autobusy i tramvaje.

Jízdenky Euro Nisa Ticket (ENT) platné v celém euroregionu Nisa

Euro Nisa Ticket je mezinárodní turistická jízdenka dříve prodávaná jako Libnet+. K jejímu přejmenování došlo v letošním roce (s platností nového názvu od nového roku), aby se sjednotily jazykové mutace a cestující i obslužný personál neměli problém s jejich odbavením. Jízdenky platí na celém území Libereckého kraje, ve vlacích i s přesahy do okolních krajů, na celém území dopravního svazu ZVON, tj. v německých okresech Bautzen a Görlitz a v neposlední řadě také na části území Dolnoslezského vojvodství v Polsku. Podrobnosti lze nalézt na www.iidol.cz a www.zvon.de (i v češtině).

Jízdenky platí v regionálních autobusech dopravců BusLine, ČSAD Česká Lípa a ČSAD Liberec a Compag CZ, ve vozidlech MHD ve městech v Libereckém kraji a ve všech vlacích na území Libereckého kraje, včetně přesahů (i v rychlících) a také na lanové dráze ČD na Ještěd. V Německu platí také v úzkorozchodných vlacích ze Žitavy do Oybinu a Jonsdorfu a z Weisswasser do Bad Muskau, bez nutnosti platit parní příplatek

Pro nákup jízdenek není třeba Opuscard. Cena je nastavena velmi příznivě, na 160,- Kč pro jednu osobu a 320,- Kč pro až pět osob. Jízdenky je možné zakoupit na všech předprodejních místech IDOL, ale také přímo v regionálních autobusech a u průvodčího ve vlaku (v neobsazené stanici). Zatímco v roce 2012 prodali čeští dopravci 195 těchto jízdenek, v roce 2013 189 jízdenek, tak v roce 2014 jen do října jich prodali 249. Přestože jde o významný nárůst, počty neodpovídají potenciálu těchto jízdenek a především ceně a dalším výhodám, které nabízejí. Největší podíl na prodeji jízdenek ENT v Libereckém kraji mají drážní dopravci České dráhy a.s. a společnost Vogtlandbahn GmbH. Prodej u českých autobusových dopravců je ojedinělou výjimkou.

Jízdenky IDOL+ a IDOL5+ platné v Libereckém kraji

Tyto jízdenky platí 24 hodin od zakoupení ve všech spojích zapojených do IDOL – jedná se o regionální autobusy označené logem IDOL, osobní a spěšné vlaky a prostředky MHD. Jízdenky platí na území Libereckého kraje s přesahem do přidružených měst. Podrobnosti lze nalézt na www.iidol.cz.

Pro nákup jízdenek IDOL+ a IDOL5+ je třeba karta Opuscard, pro jednu osobu je cena stanovena na 120,- Kč a pro 5 osob na 250,- Kč. Ve skupině 5 osob stačí jedna Opuscard. Jízdenky je možné zakoupit na všech předprodejních místech IDOL, ale také přímo v regionálních autobusech a u průvodčího ve vlaku (v neobsazené stanici).

Statistické shrnutí pro rok 2015

Počet ujetých km v železniční dopravě: **3 963 000 km** (odhad bez tramvaje č. 11)

Předpokládaná výše úhrady v Kč: **367 300 000 Kč** (z toho **93 mil. Kč** je příspěvek Ministerstva dopravy v rámci tzv. Memoranda). Dalších **14,5 mil. Kč** je schváleno jako příspěvek na provoz tramvajové linky 11.

Počet km v autobusové dopravě: **13 460 000 km**

Předpokládaná výše úhrady: **235 750 000 Kč** (z toho **7 mil. Kč** tzv. protarifovací ztráta)

Z celkové částky uhradí Liberecký kraj: **202 750 000 Kč**. Zbývající částku **33 mil. Kč** hradí obce LK v rámci příspěvků na dopravní obslužnost, Ústecký kraj za přesahující výkony do Ústeckého kraje a také firmy jako příspěvek na cílenou dopravu svých zaměstnanců (ABB, DENSO Manufacturing Czech, Grupo Antolin Bohemia, IAC Group Czech, TREVOS).

Smlouvy jsou uzavřeny s autobusovými dopravci **BusLine a.s., COMPAG CZ s.r.o., ČSAD Česká Lípa a.s., ČSAD Liberec, a.s., TRANSCENTRUM bus, s.r.o., OSNADO spol. s r.o.** (6 autobusových dopravců zapojených v IDOL), **KAD, spol. s r.o., OAD Kolín, s.r.o.** (tito 2 dopravci zatím v IDOL zapojeni nejsou z technických důvodů).